

∞ De bliksemschicht ∞

Christian Deterink

I.

Toronto, 6 mei 1904

Met enige schroom opende Jake De Nevel de deur die toegang gaf tot de werkkamer van zijn grootvader. De zware massief eiken en weelderig versierde deur gaf hem nog steeds hetzelfde gevoel van ontzag als toen hij nog een kind was. Dit was immers niet zomaar een deur, nee: het was de toegangspoort naar het 'Heilige der heiligen', zoals het in de brouwerij niet helemaal gekscherend werd genoemd, het domein van de grote baas, de directeur-oprichter. Jake besepte dat hij eigenlijk geen reden had zich nog steeds zo te voelen: de laatste jaren had hij immers al min of meer de leiding overgenomen over de brouwerij en was hij in het voetspoor getreden van zijn opa. Maar toch: nog steeds was het respect voor de oude Ruben De Nevel onaangetast: hij was immers de grondlegger van wat inmiddels één van de grootste bierbrouwerijen ter wereld was.

Het was donker in de werkkamer. Er brandde alleen een lamp op het grote bureau, die een zwak gelig licht verspreidde en De Nevel spookachtig van onderen belichtte op een wijze die diens bejaarde gezicht nog gerimpelder maakte. De gesloten zware gordijnen hielden het schemerduister van de ingevallen avond buiten.

"Jacob, mijn kleinzoon, kom binnen", kraste de oude directeur, "ga zitten."

Jake liep naar de stoel tegenover het bureau en liet zich zakken in de diepe leren stoel.

Ruben de Nevel boog zich voorover in zijn stoel en wreef zich in zijn oude, tanige handen.

Normaliter een teken dat zijn grootvader nerveus was, besepte Jake enigszins verbaasd, want er leek geen reden voor te zijn.

"Jake", begon zijn grootvader, "De komende maand zal ik mijn laatste taken aan je overdragen en definitief afscheid nemen van de Hirstheimer brouwerij. Ik kan niet zeggen hoe tevreden ik ben dat ik dat met een gerust hart kan doen, want ik heb de afgelopen tijd mogen ervaren dat jij je taak uitstekend uitvoert..."

Jake kon niet nalaten te glimlachen en hij voelde zich warm van binnen. De oude De Nevel stond bekend als een norske en moeilijke man die niet scheutig was met complimenten, dus dat hij nu voor het eerst Jake zo'n hart onder de riem stak, was bijzonder.

"Echter... ", vervolgde De Nevel en in de geladen stilte die volgde had Jake opeens toch een naar voorgevoel, "... voor ik dit bedrijf dat ik met mijn eigen handen van de grond toe opgebouwd heb, goed kan overdragen, wil ik je iets vertellen. Iets dat al lange tijd zwaar op me drukt en dat ik al bijna zestig jaar aan niemand heb verteld, en ..."

"Oke'.... goed ...", stamelde Jake verward die zich afvroeg waar zijn opa naar toe wilde.

“... een verhaal dat ik móet vertellen: over hoe ik ooit met Hirstheimer, mijn levenswerk ben begonnen”, vervolgde De Nevel, zich blijkbaar niet bewust dat hij was onderbroken. Hij staaarde langs Jake heen in het duister, alsof hij zich al bevond in lang vervlogen tijden. “Over de tijd dat Ruben de Nevel nog student was in Louvain la Neuve. En over zijn studievriend Julien de Corbion. En over Emil Christian Hansen ook natuurlijk. Over die giststam waar het allemaal mee begon. En ten slotte...”, opeens keek De Nevel zijn kleinzoon weer aan met een fonkelende intense blik, “... over hoe ik het litteken heb opgelopen.” De Nevel wreef over zijn linkerwang, waarop zelfs in het weinige licht een lang, grillig gevormd litteken te zien was.

“De Bliksemschicht”, zei Jake ademloos. Dat was de bijnaam van dit meest in het oog springende kenmerk van zijn grootvader. Een bliksemvormig litteken waarover de meest wilde geruchten de ronde deden in de brouwerij. Vooral heldhaftige verhalen over een duel om bijvoorbeeld een geliefde; Jake kende ze allemaal en had er zelf ook vaak genoeg over gefantaseerd. Als kind had hij zijn opa er ook onophoudelijk naar gevraagd, maar die had er nooit een woord over willen zeggen, tegen niemand. “Dat vertel ik je nog wel ooit”, had hij altijd gezegd, “Later”.

En nu, nu Jake volwassen was en de dertig gepasseerd, leek het dan eindelijk zover te zijn. Hij voelde opeens de opwinding in zich opwellen. “De bliksemschicht”, beaamde De Nevel en hij zuchtte diep en liet zich achterover in zijn fauteuil zakken, zijn vingertippen nadenkend tegenover elkaar gedrukt, zoals hij zo vaak deed als hij diep nadacht.

“Heb ik je volle aandacht? Dan zal ik mijn verhaal beginnen”, zei De Nevel met een opeens vermoeide en zachte stem.

Jake knikte alleen maar en boog zich verwachtingsvol voorover.

II.

Louvain la Neuve, 9 oktober 1845

De grote balzaal van de sociëteit van het studentencorps was vol en druk. Jongens in rokkostuums verdrongen zich rondom meisjes in galajurken of stonden in een kringetje druk met elkaar te converseren, al sigaren rokend en bier drinkend. Het stemgeluid van alle aanwezigen in de warme en klamme zaal werd maar nauwelijks overstemd door een orkestje dat op het podium zojuist ‘Pomp and Circumstance’ van Elgar had ingezet.

Ruben de Nevel bevond zich midden in de zaal, omringd door een groepje bewonderende vrouwen dat hard lachte om de grappen die hij maakte. Hij was een lange slanke en buitengewoon aantrekkelijk jongeman. Met de zelfverzekerde gebaren van iemand die zich zeer bewust is van zijn uiterlijk, begon hij weer met een nieuw verhaal, toen hij aan zijn mouw werd getrokken. Verstoord keek hij om. Schuin achter hem stond Julien de Corbion, een magere ietwat bleke knaap met een klein brilletje, die wat betreft zijn hele voorkomen wel iets weg had van Ruben, alsof hij zijn kleinere broer was.

“Ruben”, zei hij dringend.

“Juul, zie je niet dat ik bezig ben? Ik wilde deze dames net vertellen over mijn escapades in Parijs van afgelopen maand...” De meisjes giechelden opgewonden.

Julien schudde met een boze frons zijn hoofd; “Dit is dringend! Ik sprak net met die Deense student. Die Hansen...”

“Ja?”, vroeg De Nevel ongeïnteresseerd.

Julien boog nijdig zijn hoofd dichterbij: “Hij heeft vermoedens over het... project waar we mee bezig zijn”, zei hij dringende toon.

De Nevel schrok op, “Meen je dat nou? Hoe kan dat?”

Julien haalde zijn schouders op, “Geen idee, misschien moet je het hem vragen!”

De Nevel dacht enkele seconden na, voor hij zich omdraaide en tegen de meisjes zei:

“Excuseer me dames, dringende aangelegenheden.” En hierna draaide hij zich om en liet hij zich door de ongeduldige Julien mee tornen dwars door de zaal heen.

Ze vonden Hansen in een stil hoekje, alleen gezeten aan een tafeltje. De Deen knikte hen kort toe en Ruben en Julien gingen zitten.

“Vertel!”, nam Ruben meteen het voortouw in zijn natuurlijke rol als leider.

“Ik heb gehoord dat je bier aan het brouwen bent”, zei Hansen, Ruben strak aankijkend.

“Zou kunnen, maar wat heb jij daarmee te maken?”, zei Ruben weinig toeschietelijk. Niet zo gek: naast patron Walcourt had hij met niemand gepraat over het project waar hij samen met Julien aan werkte.

Tja het project... Het was allemaal begonnen met een onschuldig experiment tijdens een practicum-uur van de studie biologie die ze beiden volgden. Ruben had een schimmelsoort geïsoleerd, een soort eencellige schimmel dat dol was op suikers en dit omzette in alcohol en koolzuurgas. Ruben had het schimmel gehouden en was op het idee gekomen er sterke drank mee te brouwen. Maar hij kwam nooit verder dan allerlei soorten bocht, die allemaal even ondrinkbaar waren.

En toen was hij op het idee gekomen er bier mee te brouwen. Allereerst ging dat ook mis, tot Ruben de afgelopen winter op een dag een mislukt brouwsel een paar dagen buiten had laten staan in de kou en een paar dagen later ontdekte dat er iets heel merkwaardigs was gebeurd. Opeens was er namelijk wél een goed vergistingsproces tot stand gekomen, een proces dat zo grondig was dat bijna alle suikers waren verdwenen en een opmerkelijk helder eindproduct was ontstaan.

Dat smaakte letterlijk naar meer en in het voorjaar wist Ruben nog enkele keren succesvol te experimenteren met vergisting onder deze ongebruikelijke koude omstandigheden. Maar toen begon de zomer en werd het te warm om zijn experimenten voort te zetten.

Dat was waar Julien in beeld was gekomen. De magere zwijgzame jongen die toevallig Ruben's kamergenoot was en hem overal volgde. Opeens bleek hij zijn nut te hebben, want toen Ruben ten einde raad zijn problemen met hem besprak, had Julien meteen een idee geopperd. Zijn vader bezat een oud kasteel dertig kilometer buiten Louvain met diepe onderaardse catacomben die het hele jaar door koel bleven. Het zou wel eens een uitstekende plaats kunnen zijn om het project te vervolgen.

En zo was Ruben samen met Julien begonnen in die donkere kelders bier te brouwen. En met succes, want de resultaten werden steeds beter. Ze begonnen ook steeds beter te begrijpen wat er gebeurde. Het bleek dat het gist dat Ruben had ontwikkeld, niet op het gerstemout bleef liggen, zoals gebruikelijk, maar daar doorheen zakte. En dat zorgde ervoor

dat er een veel grondiger gisting plaatsvond, hetgeen niet leidde tot het gebruikelijke troebele bier, zoals men dat kende, maar een veel zuiverder, helderder variant. Ruben en Julien hadden langzaam beseft dat ze misschien wel iets heel bijzonders ontdekt hadden.

“Ja, wat heb jij daarmee te maken”, herhaalde Julien de vraag van Ruben.

“Nou, niets”, vervolgde Hansen, Ruben strak aankijkend, “Maar ik had het erover met mijn vader die bij Carlsberg werkt...”, zei Hansen.

Ruben keek de Deen vragend aan.

“Een bierbrouwerij, in Denemarken...”

Ruben bleef zwijgen, tot Hansen vervolgde: “Zij zoeken al een tijd naar een andere manier om beter, lichter bier te brouwen. Ik lichtte mijn pa laatst in een brief in over die experimenten van jou en hij was zeer geïnteresseerd.”

Ruben boog naderbij: “Wat heb je gehoord dan, Emil?” Die slikt nerveus, de vijandigheid in Ruben’s stem was hem niet ontgaan.

“Nou”, zei Hansen nerveus, “over dat je het bier brouwt bij lage temperaturen, met een bijzonder soort gist.”

Ruben boog naar achteren en sloeg met beide vlakke handen op tafel, “Aha, is het je daar om te doen? Je wilt mijn gist?”

“Ons gist”, zei Julien snel. Ruben keek verstoord opzij, alsof hij was vergeten dat zijn vriend daar zat. Hij knikte kort; “Ons gist...”

“Misschien kunnen we samenwerken”, opperde Hansen.

“Ha!”, barstte Ruben uit, “Waarom zouden we dat doen? Geen denken aan!”

“Carlsberg is bereid goed te betalen”, zei Hansen zacht, “die giststam die je hebt ontdekt, die kan wel eens precies zijn wat ze al tijden zoeken.”

“Laat Carlsberg maar mooi zelf zijn eigen giststam vinden... Nee, dit is mijn project, mijn ontdekking en die deel ik met niemand...” Ruben’s verdwaalde blik bleef liggen op Julien en hij voegde toe, “Nou ja, op hem na dan...”

Julien keek hem dankbaar aan en met vol onverholen bewondering over hoe hij afwerkte met die rare Deen.

“Denk er eens over na”, drong Hansen aan.

“Dat hoeft niet”, zei Ruben op besliste toon terwijl hij op stond. Julien volgde meteen zijn voorbeeld, “dit gesprek is beëindigd. Voor eens en altijd!”

Ruben verdween in het feestgedruis en Julien wist hem pas te achterhalen toen ze beiden midden op de dansvloer stonden. Julien trok hem aan de schouder en Ruben draaide zich verstoord om, “Wat moet je?”

Julien hapte naar adem, op zoek naar een antwoord, tot hij uitbracht: “Goed gedaan, goed afgewerkt met die Hansen!”

Ruben fronste boos, Julien aankijkend alsof hij een vreemde voor hem was, “Hoe wist hij van mijn project? Heb jij wat verteld?”

Julien hief meteen zijn handen op in verweer: “Absoluut niet, waarom zou ik?”

Ruben beantwoordde die vraag niet en bleef nadenkend staan, de implicaties van wat gebeurd was overdenkend. “We moeten voorzichtiger worden. Ik vertrouw die Deen voor geen meter!”

Julien knikte. Hij wilde wat zeggen, maar werd gestoord door het orkest dat opeens begon te spelen. Er stapte een groep medestudenten het podium op, enkelen met grote mokken schuimend bier in de handen, anderen met flessen wijn. Brallend begonnen ze een lied uit een opera van Gounod aan te heffen: “Vin ou bière, Bière o vin, Que mon verre, soit plein!” (Bier of wijn, wijn of bier: wat er in mijn glas zit, het is me om het even)

Ruben bekeek het geheel geringschattend. Hij boog zich naar Julien toe en zei: “Ha! Als het aan mij ligt gaat bier die strijd glansrijk winnen!” In Ruben’s ogen lag de bekende strijdlustige en ambitieuze blik die Julien zo in hem bewonderde.

Jake keek zijn grootvader peinzend aan, lang nadat die was gestopt met zijn verhaal. Hij was verbaasd en gefascineerd over wat de man verteld had. Dat het ging over prille begin van ‘Hirstheimer Beer’, die brouwerij die zijn vader had gesticht, was wel duidelijk. Maar waarom vertelde hij over die ontmoeting met die Deen? En wat was die rol van die Julien? Wie was hij? En nog belangrijker: waarom vertelde zijn grootvader het verhaal vanuit de derde persoon, alsof het verhaal niet over hem zelf ging en er geen aandeel in had? Was het omdat hij zich ervan wilde distantieëren? Omdat het anders te dichtbij kwam? Maar waarom dan? Jake voelde zich verward.

“Open de drankkast eens als je wilt, en schenk ons eens iets sterks in”, vroeg zijn grootvader hem zacht.

Jake stond op en deed wat hem gevraagd werd. Hij schonk twee kristallen glazen vol met Jameson Black Label en gaf zijn grootvader één van de glazen. Die nam het aan met een hand die lichtjes trilde. Even later nam de man een flinke slok. Met zijn ogen dicht liet hij de drank omlaag glijden door zijn keel, voor hij zijn blik weer op Jake vestigde en vroeg: “Klaar voor het vervolg?”

Jake knikte ademloos.

III.

Chateau de Corbion, 18 oktober 1845

Het was koel en vochtig in de kelders van Chateau de Corbion. In deze enorme ruimte, niet veel kleiner dan de balzaal van hun studentensociëteit, zat Ruben De Nevel, slechts verlicht door enkele lantaarns aan de muren, gehurkt voor een groot houten vat en tapte hij een vloeistof af in een glazen kan. Julien zat even verderop op een houten bank toe te kijken naar de werkzaamheden. Het was hun vaste rolverdeling: Ruben deed doorgaans het meeste werk terwijl Julien zich vooral beperkte tot toekijken en afwachten.

Ruben stond op en liep met de glazen kan richting Julien, de inhoud van de kan nauwgezet bestuderend. “Kijk eens wat een heldere vloeistof, en wat een goede diepgele kleur”, zei hij. “En hoe smaakt het?”

“Dat ga ik nu uitvinden!” Ruben plofte neer een stoel en nam een voorzichtige slok. Seconden lang liet hij met zijn ogen gesloten het bier door zijn mond rollen, voor hij doorslikte. Het duurde nog even voordat hij uiteindelijk uitbracht: “Ahhh! Perfect!”

“Laat mij ook proberen”, vroeg Julien opgewonden. Ruben gaf hem de kan en ook Julien nam een flinke slok.

“Heerlijk!”, bracht hij meteen enthousiast, “Ruben! We moeten dit op de markt gaan brengen, de mensen gaan dit geweldig vinden!”

“Hmmm”, zei Ruben nadenkend.

Julien boog zich opgewonden naar voren: “Moet je horen, ik heb zelfs al een naam bedacht. Hirstheimer Bier! Genoemd naar de plaats waar we nu zijn!” Ruben haalde een wenkbrauw op. Inderdaad noemde hij het kasteel altijd plagerig ‘Slot Hirstheim’, naar de vorige en laatste Nederlandstalige eigenaar ervan, stokend in de gevoeligheden tussen Vlamingen en Walen. Maar hij zei niets.

“Nou wat denk je?”, vroeg Julien verwachtingsvol.

Ruben wuifde met zijn hand, “Nee, dat is helemaal niets. Dat bekt voor geen meter. Het moet iets korts en... internationaals zijn!”

Julien boog teleurgesteld het hoofd en er viel een stilte voor boven hen de kelderdeur opensloeg en ze de stem hoorde van Enrique, de butler des huizes: “Jonge heer Julien, uw vader vraagt naar u. Hij wil u onmiddellijk spreken!”

Julien kreunde en stond moeizaam op en sjokte weg, “Oké, ik kom al! Ruben, red je je?” Maar Ruben antwoordde niet, hij was alweer verdiept in het inspecteren van een vat met gerstemout.

Toen Julien de werkkamer binnenkwam, zat zijn vader zoals gebruikelijk gebogen over de papieren op zijn bureau. Adolphe Baron de Corbion was een man met zilvergrijs haar, onberispelijk gekleed in een kostuum en met een monocle voor zijn ene oog geklemd. Toen hij op keek had hij een geërgerde blik in zijn ogen. Hij fronste toen hij zag dat het Julien was die voor hem stond.

“Daar ben je eindelijk”, zei hij streng, “Wat verdoe je toch een hoop tijd in die kelders met die studievriend van je!”

Julien haastte zich om te zeggen: “Maar we zijn met iets heel bijzonders bezig, papa!”

Zijn vader wuifde dit weg, “Quatsch! Ik begrijp steeds minder waarom ik je heb toegestaan die studie biologie te gaan volgen.”

“Maar dat wilde ik zelf, ik...”

“Ik had gehoopt dat het gewoon enige tijd zou duren voor je bij zinnen kwam”, onderbrak zijn vader hem bars, “Maar het tegendeel is gebeurd. De universiteit heeft je geen goed gedaan, zoon. Je bent maar wat aan het flierefluiten. Mijn toelage aan het opsouperen. Je mist orde en discipline...”

“Papa”, zei Julien klagend. Hij had dit gesprek al zo vaak met zijn vader gevoerd.

Zijn vader stond op en sloeg met zijn hand op de tafel: “De militaire academie, dat zou goed voor je zijn! Kijk wat het mij gebracht heeft!”

Julien zuchtte en boog het hoofd. Zou zijn vader nu alweer beginnen over zijn glansrijke militaire loopbaan en de glorieuze veldslagen die hij als jonkie nog had gevochten onder Napoleon?

“Nou wat zeg je daarvan?”, blafte Baron de Corbion.

“Alsjeblieft, papa...”

Zijn vader gromde geërgerd: “We hebben het er later over, als ik bericht heb van de academie in Reims. Ik heb hun gevraagd om inlichtingen, moet je weten, of er volgens schooljaar nog ruimte is voor nieuwe aanmeldingen. Ik verwacht elk moment bericht!” “Maar...”, begon Julien verontwaardigd toen hij opeens besepte dat zijn tijd in Louvain la Neuve wel eens heel snel afgelopen zou zijn. Hij wilde nog iets zeggen, maar slikte dat in toen zijn vader een woedende hand ophief, als een generaal die zijn legers commandeert. Hij draaide zich om en pakte een briefje van het dressoir achter zijn bureau.

“Maar dat is van later zorg. Hier, dit is waar ik je voor hebt laten halen. Een ijlbericht voor jou en De Nevel. Van Patron De Walcourt!”

Julien verstijfde. De Walcourt was hun hoogleraar en... tevens de man die de giststam voor hun bewaarde in zijn ijskast.

“Laat me lezen”, zei hij ademloos. Hij opende het briefje en zijn ogen vlogen over de tekst: “Kom snel terug naar Louvain. Ik ben slachtoffer geworden van een curieuze diefstal.”

IV.

Brussel, 19 oktober 1845

De avond was al ingetreden toen de voordeur van het statige herenhuis open ging en er een groep mensen naar buiten stapte. Alles waren modieus gekleed in de duurste avondkleding. Het groepje praatte geanimeerd, en werd gevolgd door een lakei die hen daarna gedienschtig naar een gereedstaande koets dirigeerde.

Van een afstand keken Ruben en Julien in het duister en verscholen achter wat struikgewas toe. Pas toen het licht van de lantaarns op de koets het viertal belichtte, waren de gezichten goed te herkennen. Het waren een oude heer en dame en twee jonge mannen. Eén van deze gezichten was bekend.

“Emil Hansen. Het is hem”, siste Julien.

“Kop dicht”, beet Ruben hem toe.

Ze keken in stilte toe hoe het gezelschap in de koets stapte en de lakei plaatsnam op de bok naast de koetsier. Toen zette de koets zich in beweging en reed de straat uit.

“Hier hebben we op gewacht”, fluisterde Ruben, “Waarschijnlijk gaan ze de stad in om ergens het diner te gebruiken. Het huis is leeg!”

“Dat werd tijd”, gromde Julien, die zijn armen om zich heen hield en bibberde. Ze hadden inmiddels al vele uren op wacht gestaan bij het huis van La Fontaine, de rijke patriciër, die tevens, zo hadden ze uitgevonden, tevens de oom was van Emil Hansen.

Het was inmiddels bijna een vol etmaal nadat ze het ijlbericht hadden ontvangen. Toen ze de vorige nacht laat bij patron Walcourt waren aangekomen, had die hen geconfronteerd met hetgeen ze al hadden gevreesd: hun giststam, die daar veilig was opgeborgen in diens vrieskist, was gestolen! Ruben was buiten zichzelf van woede geweest en meteen had hij geroepen dat het Hansen, die verdomde Deen moest zijn. Dat vermoeden leek te worden bevestigd toen ze bij een snel bezoek aan zijn onderkomen in Louvain, een verlaten en leeggeruimde kamer hadden aangetroffen.

Ze hadden overwogen de politie in te schakelen, maar uiteindelijk waren ze, beide geheel ontdaan, teruggekeerd bij patron Walcourt. Hier had Ruben hun hoogleraar proberen uit te horen over Hansen. Op zoek naar aanwijzingen. En opeens had Walcourt zich weer herinnerd dat Hansen in de eerste maanden van zijn studie nog een andere verblijfplaats had gehad. De oude man was in zijn administratie gedoken en niet veel later op de proppen gekomen met een adres in Brussel en een naam: La Fontaine.

De rest van het verhaal was snel verteld. De volgende ochtend waren ze zo vroeg mogelijk afgereisd naar Brussel en vanaf dat moment hadden ze La Fontaine's huis in de gaten gehouden, zich nog steeds afvragend of dit echt de plaats was, waar Hansen zich zou schuil houden. En eindelijk hadden ze hun antwoord.

“Beet”, riep Ruben opgewonden. Ze waren via de achtertuin de verlaten woning binnengedrongen en via enkele andere ruimtes uiteindelijk beland in de keuken. De plaats waar de ijskast stond. En daar stond Ruben nu, in het halfduister voor een geopende deur. Hij had enkele ijsbroden aan de kant moeten schuiven, voor hij bij het glazen kistje kon, dat hij nu in zijn handen had. De giststam, herkende Julien meteen, want ze hadden het kistje ooit nog samen gemaakt.

“Perfect”, siste Julien terug, “Die Hansen krijgt een mooi koekje van eigen deeg. Weg wezen hier!” Hij begon al weg te lopen in de richting van waaruit ze gekomen waren, toen hij merkte dat Ruben hem niet volgde, maar in plaats hiervan de deur naar de hal opende.

“Wat doe je?”, vroeg Julien verbaasd.

Ruben draaide zich om en zei: “Ik weiger als een dief in de nacht dit pand te ontvluchten. Ik heb datgene teruggenomen waar ik rechtmatig eigenaar ben en wil dit pand in stijl verlaten. Via de voordeur.”

Julien zuchtte. Altijd weer die trots van die Ruben de Nevel. “Maar straks ziet iemand je”, siste hij.

Ruben maakte een boos gebaar, “Er is hier niemand. We hebben het pand nog uren voor ons zelf!” En hij liep de hal in. Julien kon niets anders dan hem volgen.

Ruben was al aan het andere eind van de hal bij de voordeur, voor hij zich omdraaide en in het schaarse licht om zich heen keek. Toen zette hij de giststam naast zich op een tafeltje en glimlachte, “Laten we eerst nog even rond kijken, nu we er toch zijn... Zo’n prachtig huis zie je niet vaak!”

Hij voegde meteen de daad bij het woord en liep naar een deur en opende die. “Ah, de salon!”, zei hij verheugd over zijn schouder en hij stapte de ruimte binnen.

Julien hief zijn handen in wanhoop en bleef enkele momenten doelloos dralen in de hal. Ten slotte besloot hij maar Ruben’s voorbeeld te volgen. Hij probeerde een andere deur en belandde in wat leek op een studeerkamer. Kasten met boeken, een bureau, weinig bijzonders op het eerste oog. Julien ging zitten in de leren bureaustoel en nam de ruimte langzaam in zich op. Toen inspecteerde hij kort de paperassen op het bureau, waarna hij de lades probeerde.

Het was in de onderste la waar hij het pistool vond. Het was een groot kaliber en het metaal glansde dof in het schaarse licht. Julien bewoog het wapen peinzend in zijn handen. Als zoon van een militair had hij enige ervaring met wapens en hij wist hoe hij het pistool moest openen. Het was geladen. Hij staarde in het duister terwijl zich in zijn hoofd een idee vormde

dat hem even de adem ontnam. Een idee dat zowel ondenkbaar als... zeer aanlokkelijk was! Hij ademde snel en toen hij opstond om het wapen losjes in zijn jaszakje te steken merkte dat hij klamme handen had. Tot zijn verbijstering merkte hij dat hij zijn beslissing al gemaakt had. Wat had zijn vader toch altijd gezegd? ‘Je moet het moment grijpen als het zich aandient’?

Jake’s grootvader was steeds zachter gaan praten en op dit punt gekomen kwam hij helemaal tot zwijgen, als een kaars die langzaam uitdooft. Maar Jake’s opwinding was helemaal niet weg gezakt, integendeel. Hij wist dat zijn grootvader nu dichtbij was gekomen bij de kern van zijn verhaal. Maar hoe langer het verhaal duurde, hoe meer verward hij raakte. Want heel langzaam, eigenlijk zonder het aanvankelijk te merken, was zijn grootvader steeds meer het verhaal niet gaan vertellen vanuit zichzelf, maar vanuit Julien de Corbion. Alsof niet Ruben de Nevel, maar zijn onbeduidende studievriend de centrale figuur was in zijn verhaal. Ergens, heel ver weg, begon zich een besef te vormen, waarom dat was, maar... hij kreeg er zijn vinger nog niet achter.

“Nog een glas?”, vroeg de oude De Nevel. Jake schrok op. Zijn opa stond voor hem met de fles Jameson Black Label.

“Graag”, bracht Jake moeizaam uit.

De Nevel vulde de beide glazen voor hij weer moeizaam zuchtend achter zijn bureau ging zitten. Na een lange stilte waarin ze beiden stilletjes van hun whiskey dronken, schraapte De Nevel zijn keel en zei: “Goed, dan wordt het tijd voor het moeilijkste deel van mijn verhaal...”

“Ah, daar ben je. Waar was je nou, kwibus? Laten we eindelijk gaan!”, zei Ruben de Nevel, die met zijn giststam in zijn handen ongeduldig bij de voordeur stond, “We hebben niet de hele nacht de tijd!”

Hij had zijn hand al op de klink, toen Julien met schorre stem uitbracht: “Niet zo snel, Ruben!”

De Nevel draaide zich om met een smalende lach, klaar om een snedige opmerking te maken, tot zijn gezicht bevroor. Hij had het pistool in Julien’s hand opgemerkt.

“W-wat is dit?”, bracht hij verbijsterd uit.

“Vraag liever waas. Want dit is waar ik het heft in handen ga nemen, Ruben”, beet Julien zijn studievriend toe, “Die giststam, die heb ik nodig.”

“M-maar, absurd”, probeerde Ruben te lachen.

“Helemaal niet! Wist je dan niet dat ik wanhopig ben nu mijn pa me naar de militaire academie wil sturen?”

Ruben keek hem met grote ogen aan. Julien maakte een nijdig gebaar met de hand waar het pistool in lag, “Ach, jij weet niet hoe het is... Jij hebt ook geen dominante vader waar je het nooit goed voor kan doen. In Louvain la Neuve merkte ik eindelijk hoe vrij het leven kan zijn buiten dat vreselijke kasteel van hem. Dat wil ik nu niet meer kwijt raken.”

“En is dit dan de manier?”, vroeg Ruben, “Door je enige vriend te verraden?”

“Het is mijn enige kans, en die pak ik”, gromde Julien, “Dit is hoe we het doen: jij bindt jezelf vast. Ik ga weg. Jij zal worden gevonden door Hansen en jullie zoeken het samen dan

maar fijn uit. Want intussen ben ik allang weg, definitief weg. Samen met wat jij daar vast hebt! Dat is mijn toeganskaartje naar een nieuw leven!”

Ruben staarde verbijsterd naar het kistje alsof hij het voor het eerst zag.

“Zet het neer!”, gebod Julien.

Ruben deed wat hem gevraagd werd en plaatste het kistje weer op het hetzelfde tafeltje als eerder neer. Intussen leek hij met zichzelf te overleggen. Hij schudde met zijn hoofd en zei: “Julien, dit is waanzin, ik...” Op dat moment kreeg hij iets tegen zich aan, waardoor hij hevig schrok en een kreet slaakte.

“Pak dat touw en bind jezelf vast!”, schreeuwde Julien. Ruben keek perplex naar zijn voeten en begreep dat hem een rol touw was toegegooid. Hij staarde ernaar alsof het een nest jonge slangen was.

“Daar!”, Julien wees met zijn pistool naar het trappenhuis, “bind jezelf vast!”

Ruben keek Julien nog eens aan alsof hij gek geworden was, maar toen pakte hij het touw op en liep richting de trap.

“Doorlopen”, beviel Julien. Ruben keek verbaasd om en stapte toen de eerste treden op tot het eerste bordes. “Die paal daar, begin jezelf daar vast te binden!”

Ruben keek Julien vuil aan, maar begon toen langzaam te doen wat hem gevraagd werd. Hij leek een koperen vaas die in de weg stond te willen weg schuiven, tot hij opeens het voorwerp opeens Julien’s kant uit slingerde.

“Hé”, riep die verbouwereerd, de vaas ontwijkend. Maar hierdoor verslapte even zijn aandacht en in die tijd draaide Ruben zich om iets van de muur te trekken. Een antieke sabel. Hij slaakte een oorlogszuchtige kreet en sprong naderbij. Voor Julien ook maar zijn pistool kon heffen, haalde Ruben al uit. Zijn eerste uithaal kon Julien slechts afweren omdat hij de vaas als schild kon gebruiken. De sabel ketste erop af met het geluid van metaal uit metaal. Heel even was Ruben uit zijn evenwicht, hetgeen Julien de gelegenheid gaf een stap terug te doen en zich te herpakken. Met bonkend hart besepte hij dat Ruben een uitstekende florettist was. Julien voelde zich bang worden.

“Leg die sabel neer, Ruben, of ik schiet”, brulde hij. Maar Ruben was niet meer te stoppen en sprong weer toe. Julien wist een nog slag af te weren met zijn jasje, maar tegen de volgende had hij geen verweer. De punt van de sabel raakte zijn gezicht. Terwijl hij viel besepte Julien dat het wapen nog vlijmscherp was ook. Hij voelde hoe de huid van zijn wang open werd gereten en merkte hoe het bloed hem het zicht in één oog ontnam.

“Verdomme”, gromde Julien woedend en zich nauwelijks bewust waar Ruben was, vuurde hij drie keer in het wilde weg met zijn pistool. Hierna viel hij achterover op de grond en raakte zijn hoofd hard de stenen vloer. Even zag hij alleen maar zwarte vlekken voor zijn ogen. Pas na enkele moment wist hij hijgend weer op te krabbelen. Kreunend drukte hij een hand tegen zijn gezicht, dat vreselijk bloedde. Met zijn andere hand hield hij nog steeds het pistool vast. Hij proefde de metaalachtige smaak van bloed in zijn mond en rook de scherpe geur van cordiet, terwijl zijn blik razendsnel heen en weer schoot op zoek naar zijn tegenstander.

Toen zag hij hem, liggend op de vloer. De plas bloed bij zijn lichaam, die snel groter werd, deed het ergste vermoeden. Julien voelde zich opeens slap worden en liet het pistool doelloos naast zich neer vallen. Als in een droom liep hij naar Ruben toe en knielde neer naast het lichaam van zijn vriend. In Ruben's borst gaapte een groot gat waaruit bloed opborrelde als

lava uit een vulkaan, een illusie die nog werd versterkt omdat er bizar genoeg een beetje rook uit opsteeg. Julien wist zijn blik los te trekken van de verschrikkelijke wond en keek naar Ruben's gezicht. Maar diens ogen keken al in de verte, starend naar iets dat verder weg was dan Julien ooit zou kunnen zien. Julien zakte ineen. Zwaar ademend boven het dode lichaam van zijn beste vriend besepte hij dat zijn leven nooit meer hetzelfde zou zijn.

Jake staarde zijn grootvader met grote ogen aan. Het grote litteken op diens gezicht was nog steeds goed zichtbaar, zelfs in het schaarse licht en Jake kon zijn ogen er niet van af halen. Heel langzaam begon hij te beseffen waarom zijn grootvader zijn verhaal zo lang niet had willen vertellen en waarom hij er zo'n moeite mee had gehad. Maar hij had nooit kunnen bevroeden dat het zo pijnlijk zou zijn.

Jake's grootvader had zijn blik neergeslagen en fluisterde, "Ik wilde dat je het wist, ik was het je verplicht..."

Jake slikte moeilijk. Langzaam begon hij te begrijpen wat de reikwijdte was van het verraad van zijn opa. Hij had zijn beste vriend vermoord en zijn giststam gestolen. Hij was Europa uit gevlucht, niet alleen voor de moord maar óók van zijn tirannieke vader. En hier was hij terechtgekomen, in Toronto, Canada. Hier had hij de naam aangenomen van de persoon die hij vermoord had. Als een soort ode? Een wrange grap? Of alleen maar omdat de gelegenheid zich had aangediend, want had zijn opa niet gezegd dat Ruben en Julien op elkaar geleken had? Ach, misschien iets van allemaal, maar hoe dan ook: hier, in Toronto Canada, was Julien de Corbion begonnen met de brouwerij die inmiddels was uitgegroeid tot één van de grootste ter wereld. En dat alles was gebouwd op... een leugen.

Eén grote leugen...

Jake staarde naar het gezicht van zijn opa en vroeg zich af hoe hij hem ooit nog kon aankijken zonder het litteken op zijn wang te zien en te weten waar het voor stond, die Bliksemschicht...

Einde